

تبیین نقش ورزش در توسعه اجتماعی ایران با رویکرد آمیخته

جواد کریمی^۱ - همایون عباسی^{۲*} - حسین عیدی^۳

۱. دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه رازی، کرمانشاه ۳۲ و ۳. استادیار مدیریت ورزشی،

دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه رازی، کرمانشاه

(تاریخ دریافت: ۱۶/۰۱/۱۴۰۰، تاریخ تصویب: ۰۹/۰۵/۱۴۰۰)

چکیده

توسعه اجتماعی در کنار مفاهیمی مانند پذیرش اجتماعی، شکوفایی اجتماعی و کیفیت زندگی معنا می‌یابد. این ابعاد می‌توانند از طریق توسعه ورزش در جامعه بهبود یابند. از این رو پژوهش حاضر باهدف تبیین نقش ورزش در توسعه اجتماعی ایران انجام شد. روش پژوهش آمیخته (کیفی - کمی) بود و به صورت میدانی انجام گرفت. نمونه‌گیری کیفی به صورت گلوله برفی انجام گرفت که جامعه آماری آن شامل نخبگان دانشگاهی و اجرایی بود که در زمینه جامعه‌شناسی ورزشی فعالیت آموزشی و پژوهشی داشتند. در بخش کمی نیز نمونه آماری پژوهش به تعداد قابل کفایت جهت مدل‌سازی معادلات ساختاری به روش در دسترس انتخاب شدند (۵۶۵). بر اساس مطالعه نظری و مصاحبه نیمه ساختار یافته با ۱۷ نفر از متخصصان، پرسشنامه محقق ساخته‌ای در قالب ۵۴ سؤال و ۳ شاخص اصلی طراحی و تنظیم گردید و با استفاده از نظر متخصصان و آزمون تحلیل عاملی، روایی و از طریق آلفای کرونباخ، پایایی تأیید شد. از روش مدل‌سازی معادلات ساختاری جهت تحلیل یافته‌ها استفاده شد. بر اساس یافته‌های پژوهش و نتایج حاصل از تحلیل مسیر، متغیر فرهنگ ورزشی به میزان ۰/۹۶ بر توسعه ورزش تأثیر دارد. همچنین متغیر توسعه ورزش به میزان ۰/۹۰ می‌تواند منجر به توسعه اجتماعی شود. از این رو می‌توان نتیجه گرفت که ورزش نقش تعیین‌کننده‌ای در توسعه اجتماعی ایران دارد. مطابق یافته‌های این پژوهش می‌توان نتیجه گرفت که ورزش و فعالیت‌های ورزشی می‌تواند پیامدهای مطلوب اجتماعی را به جای بگذارد. لذا پیشنهاد می‌شود که میزان توجه مدیران به سرمایه‌گذاری در بخش بهبود فرهنگ ورزشی معطوف گردد.

واژه‌های کلیدی

توسعه اجتماعی، توسعه ورزشی، فرهنگ، ورزش.

مقدمه

در دنیایی که به سرعت در حال تغییر است، افراد از ایجاد طیف وسیعی از مهارت‌های شخصی و اجتماعی مانند مهارت‌های ارتباط همسالان، رفتارهای اجتماعی، مهارت‌های رهبری، مهارت‌های حل مسئله و مهارت‌های شخصی و اجتماعی بهره‌مند می‌شوند. هنگامی که افراد این مهارت‌های فردی و اجتماعی را پرورش می‌دهند، نه تنها یادگیرنده‌های موفق‌تری خواهند بود، بلکه احتمال انتقال موفقیت‌آمیزتر به آینده نیز بیشتر خواهد بود (۳۵). شواهد نشان می‌دهد که جوانان می‌توانند از طریق مشارکت در ورزش، این مهارت‌های فردی و اجتماعی را پرورش دهند (۳۴). توسعه اجتماعی از طریق تربیت‌بدنی و ورزش بیش‌ازپیش موردتوجه روزافزون سیاست‌گذاران، محققان و پزشکان قرار گرفته است (۱۷). با توجه به ویژگی اجتماعی مشارکت در فعالیت‌های بدنی، ورزش وسیله مناسبی برای رشد مهارت‌های شخصی و اجتماعی افراد در نظر گرفته می‌شوند، لذا می‌توان در خصوص توسعه اجتماعی، به اصطلاحاتی مانند رفتارهای اجتماعی (۳۳)، شایستگی اجتماعی، مسئولیت اجتماعی، یادگیری اجتماعی - عاطفی (۳۲) اشاره کرد. به گفته گوداس و جیانودیس (۲۰۰۸)، یکی از دلایلی که مشارکت در ورزش، زمینه مناسبی برای یادگیری این مهارت‌ها است، انتقال این مهارت‌ها به سایر حوزه‌های زندگی است. به‌عنوان مثال، در فعالیت‌های ورزشی، کودکان تحت شرایط مناسب آموزشی می‌توانند یاد بگیرند که چگونه مشکلات را حل کنند و برای برقراری ارتباط، چگونه به‌عنوان یک تیم کار کنند (۲۰). در این خصوص می‌توان به الگوی آموزش مسئولیت شخصی و اجتماعی هلیسون (۲۰۱۱) اشاره کرد که در ابتدا برای جلب مجدد جوانان آسیب‌دیده در جامعه ایجاد شده بود، اکنون به‌طور گسترده‌ای در کلاس‌های منظم تربیت‌بدنی اجرا می‌شود (۲۲).

ورزش به شکل‌گیری روان سالم و رشد ذهنی فرد کمک می‌کند. همچنین اثر قابل‌توجهی در تخریب کلیشه‌های فرهنگی و جنسیتی دارد (۳۳). فرهنگ ورزش، به‌عنوان یک پدیده فرهنگی خاص تعریف می‌شود که در پدیده‌های ورزشی و زندگی ورزشی ارائه می‌شود. فرهنگ ورزش بخشی جدایی‌ناپذیر از کل فرهنگ بشری و همچنین خرده‌فرهنگ، فرهنگ اجتماعی است (۱۸). بنابراین، ورزش خود یک سیستم فرهنگی است و شامل بسیاری از عوامل فرهنگی از جمله زبان و نمادها، قوانین و سیستم‌ها، دانش و فن‌آوری، رفتار و ارزش‌ها، مفاهیم ورزشی و روحیه ورزشی و غیره است. بنابراین، فرهنگ ورزش مجموع تمدن مادی و تمدن معنوی است (۲۵). بنابراین ورزش بر شاخص‌های توسعه اجتماعی مانند رفاه اجتماعی، سلامت فردی، سلامت اجتماعی، وحدت و انسجام اجتماعی اثر دارد (۵). توسعه اجتماعی یکی از ابعاد اصلی فرایند توسعه و بیانگر کیفیت نظام اجتماعی است (۴).

با توجه به نقشی که ورزش می‌تواند در توسعه اجتماعی به‌عنوان یکی از شاخه‌های اصلی توسعه داشته باشد، دولت‌ها می‌کوشند تا زمینه‌های توسعه و گسترش خود را از طریق فعالیت‌های ورزشی به دست آورند (۵). بنابراین ورزش باید به‌عنوان یک عامل مثبت در اجتماع، توسعه یابد. باوجوداینکه تمایل روزافزونی به نقش تربیت‌بدنی و ورزش در توسعه اجتماعی وجود دارد، باید توجه داشت که صرفاً شرکت در ورزش به‌طور خودکار منجر به نتایج مثبت نمی‌شود. این وظیفه معلمان و مربیان ورزش است که شرایط آموزشی را مهیا نمایند که تحت آن نتایج مثبتی به دست آورند (۱۶). برنامه‌های ورزشی، شامل برنامه‌هایی هستند که از ورزش به‌عنوان وسیله‌ای برای ارائه تجربیاتی که موجب خودشناسی می‌شود و شامل اهداف و استراتژی‌هایی است که برای افزایش تعمیم و انتقال مهارت‌های زندگی به سایر حوزه‌های مهم زندگی به کار

می‌روند (۳۰). بر اساس مطالعات کریمی و همکاران (۲۰۱۹)، تقویت روحیه ورزش دوستی و معرفی ورزش به‌مثابه الگوی تعامل جمعی، می‌تواند میزان مشارکت ورزشی را در جامعه افزایش دهد (۸). بنابراین فرهنگ ورزش، نقش بسیار بالایی در توسعه اجتماعی ایفا می‌کند. مشارکت در ورزش می‌تواند یک سبک زندگی سالم برای جوانان ایجاد کند و از انجام فعالیت‌های منفی در اوقات فراغت جوانان جلوگیری نماید (۲۴). سازمان‌ها نیز به‌نوبه خود می‌توانند در توسعه فعالیت‌های بدنی در جامعه مؤثر باشند. تصویب قوانین مربوط به لزوم تأمین بودجه، می‌تواند به بهبود مشارکت ورزشی کمک کند و زمینه‌های زیرساختی را برای توسعه ورزش تأمین نماید. بنابراین سازمان‌های دولتی می‌توانند با وضع قوانین در جهت گرایش کارکنان سازمان به فعالیت‌های ورزشی مسیر اعتلای فرهنگ ورزش را هموار نمایند (۸). در حقیقت، ورزش از راه‌های مختلفی در دست‌یابی به اهداف توسعه پایدار نقش دارد (۲۷). ورزش می‌تواند به‌عنوان ابزاری واقعی برای ترویج صلح پایدار مورد استفاده قرار گیرد؛ زیرا ورزش در فرهنگ‌های مختلف توانایی ایجاد اهداف اعتقادی مشترک دارد و می‌تواند پلهایی بین مردم با وجود اختلافات فرهنگی یا سیاسی آن‌ها ایجاد کند (۳۳). در نتیجه، ورزش محرک اساسی برای توسعه پایدار در نظر گرفته می‌شود (۱۹).

پژوهشگران در تحقیقات گذشته، توسعه ورزش را راهبردی برای توسعه پایدار اجتماعی می‌دانند. به‌عنوان مثال اولواتوین و همکاران^۱ (۲۰۲۱)، در مطالعه‌ای به بررسی متغیرهای مدیریت منابع از جمله بودجه، امکانات، تجهیزات و پرسنل ورزشی مربوط به توسعه ورزش جامعه در مؤسسات عالی دولتی پرداختند. بر اساس یافته‌ها،

متغیرهای مدیریت منابع (بودجه، امکانات، تجهیزات و پرسنل ورزشی) به‌طور قابل‌توجهی با توسعه ورزش در جامعه ارتباط دارند (۲۸). یوژونکو و همکاران (۲۰۲۰)، در تحقیقی با عنوان جنبش المپیک و توسعه پایدار بیان داشتند که ورزش موجب ارتباطات اجتماعی قوی بین مردم با گرایش‌های مختلف می‌شود (۳۳). گونزالس‌سرانو و همکاران (۲۰۲۰)، در پژوهشی با بررسی کارآفرینی و نوآوری پایدار به این نتیجه رسیدند که کارآفرینی و نوآوری پایدار در ورزش، برای آینده صنعت ورزش امیدوارکننده است (۱۹). یافته‌های تحقیق بهیر (۲۰۲۰)، نشان داد که ورزش نقش مهمی در زندگی اجتماعی مردم افغانستان دارد و همچنین بخش جدایی‌ناپذیری در زندگی آن‌ها است و مشارکت در فعالیت‌های ورزشی و بدنی نقش منحصربه‌فردی در رشد جامعه و قبایل افغانستان دارد (۱۱). سونسون و کوهن (۲۰۲۰) در تحقیقی به بررسی شرایط درونی سازمان برای نوآوری اجتماعی در ورزش برای توسعه و صلح پرداختند. یافته‌های حاصل از تحقیق نشان داد که چگونه فرهنگ، رهبری، زیرساخت‌های سازمانی و منابع مالی سازمان، نوآوری اجتماعی را امکان‌پذیر می‌کنند. این روش به شناسایی شرایط داخلی کمک می‌کند که مسئولین و سیاست‌گذاران بتوانند از توسعه سازمان‌های خلاق‌تر و پایدارتر پشتیبانی کنند تا بتوانند با موفقیت در محیط‌های اجتماعی سازگار شوند (۳۱). کولت و همکاران (۲۰۱۹)، در پژوهشی به عناصر پویایی توسعه ورزش پرداختند. تجزیه و تحلیل آن‌ها نشان داد همه مربیان اهمیت مشارکت در فعالیت‌های بدنی و ورزشی را درک کرده و همچنین بر توسعه مهارت‌های فنی خاصی متمرکز شدند. این پژوهشگران بر اهمیت همسالان در ایجاد روابط مثبت تأکید کردند و نیاز به محیط و منابع ساختاریافته برای توسعه

4 Svensson

5 Carine

1 Oluwatoyin

2 Uzhvenko

3 Bahir

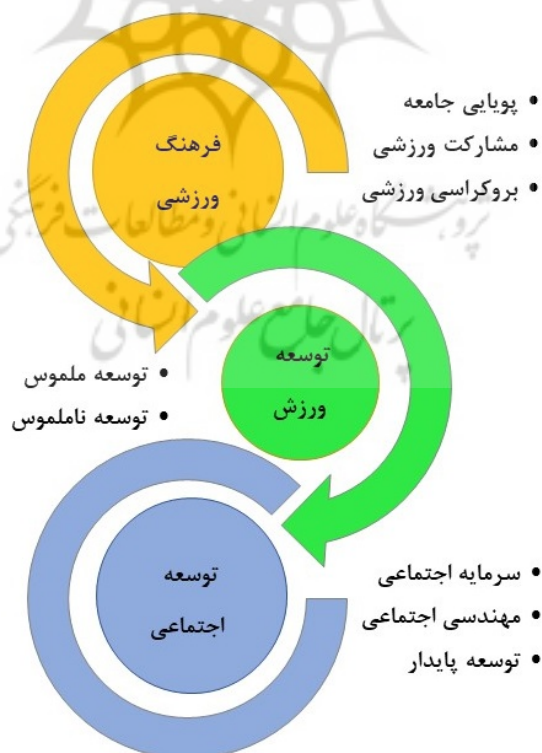
ورزش را ضروری دانستند (۱۴). کروز^۱ و همکاران (۲۰۱۹)، به بررسی عوامل مؤثر بر توسعه ورزش و زیرساخت‌های تفریحی پرداختند. نتایج نشان داد آماده-سازی زیرساخت‌های اجتماعی برای شهروندان، مهم‌ترین عامل توسعه ورزش است (۲۶). اپستویل و همکاران (۲۰۱۹)، به بررسی توسعه فردی و اجتماعی کودکان و جوانان در زمینه ورزش پرداختند. مهم‌ترین شاخص‌های توسعه از دیدگاه این پژوهشگران، اخلاق کاری؛ کنترل و مدیریت تعیین هدف؛ تصمیم‌گیری؛ حل مسئله؛ مسئولیت؛ رهبری؛ مشارکت؛ دوست‌یابی، ارتباطات و رفتار اجتماعی بودند (۲۹). علیاس (۲۰۱۹) در مطالعه‌ای بین حوزه‌های سرمایه اجتماعی (متقابل، اعتماد و شبکه اجتماعی) و سطح فعالیت بدنی در یک جمعیت بزرگسال ایرانی را بررسی کرد. نتایج این مطالعه هنجارهای متقابل اعتماد بستگی به سطح فعالیت بدنی بالاتر در مردان و زنان دارد. باین حال، شبکه اجتماعی در سطح بالاتری از فعالیت بدنی در بین گروه زنان نقش دارد. این مطالعه همبستگی متغیرهای اقتصادی-اجتماعی با شاخص‌های سرمایه اجتماعی و سطح فعالیت بدنی را نشان داد (۱۰). در تحقیقات داخلی نیز سروش و همکاران (۱۳۹۹) به بررسی پارادایم جهانی‌شدن برند لیگ برتر فوتبال ایران پرداختند. پیامدهای شناسایی شده حاصل از راهبردها شامل: توسعه سیاسی، اقتصادی، حقوقی، ساختاری و فرهنگی-اجتماعی بودند. بر اساس یافته‌های پژوهش، ضروری است مدیران و دست‌اندرکاران فوتبال کشور با همسوئی نگرشی-رفتاری، بسترسازی لازم جهت حرکت در مسیر جهانی‌شدن را فراهم آورند (۳). قربانی و همکاران (۱۳۹۹) در تحقیقی به توسعه پایدار از طریق ورزش؛ موانع و راهبردهای آن پرداختند. در بررسی موانع توسعه پایدار از طریق ورزش، سه مقوله کلی (موانع شناختی-دانشی، ساختاری و قانونی-مدیریتی)

شناسایی شد، در بخش راهبردها سه مقوله کلی (راهبردهای ادراکی-ارتباطی، اقتصادی-ساختاری و عملکردی) دسته‌بندی شدند (۶). ملکی و همکاران (۱۳۹۹)، در پژوهشی با عنوان بررسی عوامل محیط بیرونی مؤثر بر توسعه ورزش قهرمانی زنان به این نتیجه رسیدند که عوامل محیط بیرونی شامل عوامل اجتماعی و فرهنگی، اقتصادی، سیاسی و بوم‌شناختی به‌طور مستقیم اثر مثبت و معنی‌داری بر توسعه ورزش قهرمانی بانوان داشتند (۹). قشمی میمند و همکاران (۱۳۹۸) با تحلیل تماتیک الگوی فرهنگ ورزش در ایران به این نتیجه رسیدند بین دو موضوع فرهنگ ورزشی و ورزش فرهنگی تفاوت وجود دارد، و این دو مضمون فراگیر حول مضامین سازمان دهنده ارزش‌های عام اخلاقی، ارزش‌های ذاتی ورزش، ارزش‌های مادی و جسمی ورزش، ارزش‌های ملی و تاریخی، ارزش‌های مذهبی، ارزش‌های زندگی مدرن و ناهنجاری‌های فرهنگی ورزش؛ الگوی فرهنگ ورزش در ایران تعریف می‌شوند. طبق یافته‌های تحقیق، فرهنگ ورزش به معنای «مجموعه‌ای از ارزش‌ها، هنجارها، باورها، آداب و سنن فرهنگی و تاریخی مؤثر بر رفتار ورزشی و همچنین ارزش‌های خاص منبعث از رشته‌های ورزشی مؤثر بر فرهنگ افراد در محیط ورزشی و جامعه» است (۷). پارساجو و همکاران (۱۳۹۷) در تحقیقی به شناسایی راهکارهای مشارکت اجتماعی در ورزش‌های همگانی ایران پرداختند. نتایج حاصل از کدگذاری باز نشان داد که مقوله‌های شناسایی‌شده ناشی از کدگذاری انتخابی، به ترتیب شامل توسعه بخش‌های کلان، مدیریت جامع ورزش، توسعه آگاهی و ارتباطات اجتماعی، توسعه ساختاری، محیط جذاب و انگیزشی ورزش تعیین شدند. مدیران ورزشی کشور می‌توانند از مفاهیم دسته‌بندی‌شده در استراتژی‌های برنامه‌ریزی آینده خود برای توسعه ورزش‌های همگانی

همچنین محدود پژوهش‌هایی به رابطه دوسویه ورزش و متغیرهای اجتماعی پرداخته‌اند. تحقیقات مختلف نشان داده که ورزش می‌تواند در جامعه ارتباطات را تحت تأثیر قرار دهد و فرهنگ‌های مختلف را در هم آویزد. ورزش نه تنها جامعه‌پذیری افراد را بالا می‌برد بلکه می‌تواند به واسطه مورد توجه قرار گرفتن منبع بسیار مهمی برای ایجاد انگیزه و سلامت روح و روان افراد در جامعه باشد. این امر سبب گردیده به ورزش به عنوان ابزاری برای توسعه اجتماعی نگریسته شود. نتایج این پژوهش می‌تواند دید مناسبی به مدیران سازمان‌های ورزشی دهد تا از طریق توجه بیشتر به شاخص‌های اجتماعی ورزش، به اهداف مرتبط با توسعه اجتماعی دست یابند. لذا سؤال اصلی این پژوهش این‌گونه مطرح می‌شود که ورزش در توسعه اجتماعی ایران چه نقشی دارد؟ این سؤال در قالب مدل مفهومی (شکل ۱) به نمایش گذاشته شده است.

استفاده کنند (۱). قانیدی و همکاران (۱۳۹۵)، به بررسی نگرش متخصصان و مدیران ورزش در ارتباط با نقش ورزش قهرمانی بر شاخص‌های توسعه اجتماعی پرداختند. یافته‌های تحقیق نشان داد میانگین نگرش متخصصان و مدیران ورزش در شاخص‌های رفاه اجتماعی، سلامت فردی، سلامت اجتماعی، وحدت و انسجام اجتماعی زیاد است. با توجه به نگرش مثبت متخصصان در ارتباط با نقش ورزش قهرمانی بر توسعه، بایستی برنامه‌ریزی مناسب انجام گیرد (۵).

باید توجه داشت که ورزش می‌تواند تأثیرات قابل توجهی بر جامعه به جای بگذارد. مهم‌ترین تأثیر ورزش می‌تواند توسعه پایدار اجتماعی باشد. لذا این پژوهش سعی دارد که تأثیر شاخص‌های اجتماعی ورزش که توسعه اجتماعی را در پی دارد بسنجد. ایده اصلی انجام این پژوهش از آنجا حاصل شد که نقش متغیرهای ورزشی در توسعه اجتماعی کمتر مورد بررسی قرار گرفته است.

شکل ۱. مدل مفهومی پژوهش

روش‌شناسی پژوهش

روش پژوهش آمیخته (کیفی- کمی) بود و به صورت میدانی انجام گرفت. نمونه‌گیری کیفی به صورت گلوله‌برفی انجام گرفت که جامعه آماری آن شامل نخبگان دانشگاهی و اجرایی بود که در زمینه جامعه‌شناسی ورزشی فعالیت آموزشی و پژوهشی داشتند. در مصاحبه ۱۱ به بعد تکرار در داده‌های دریافتی مشاهده شد و در مصاحبه ۱۵ به اشباع رسید اما به دلیل اطمینان از داده‌های دریافتی تا مصاحبه ۱۷ ادامه یافت. بنابراین در نهایت از ۱۷ نفر مصاحبه به عمل آمد. در بخش کمی نیز نمونه آماری پژوهش به تعداد قابل کفایت جهت مدل‌سازی معادلات ساختاری به روش در دسترس انتخاب شدند (۵۶۵). نمونه‌های بخش کمی از سراسر کشور ایران انتخاب شدند. متغیرهای اصلی این پژوهش شامل فرهنگ ورزشی با ۱۸ سؤال و ۳ مؤلفه (پویایی جامعه، مشارکت ورزشی، بروکراسی ورزشی)، توسعه ورزشی با ۱۸ سؤال در ۲ مؤلفه (توسعه ملموس و ناملموس) و توسعه اجتماعی با ۱۸ سؤال در ۳ مؤلفه (سرمایه اجتماعی، مهندسی اجتماعی و توسعه پایدار) است. پرسشنامه با روش لیکرت و با ارزشگذاری پنج گزینه-ای طراحی شد. پرسشنامه محقق ساخته در دو بخش مشخصات توصیفی و سؤالات تخصصی بود. روایی صوری و محتوایی آن توسط افراد مصاحبه‌شونده بررسی و پایایی

پرسشنامه نیز با روش آلفای کرونباخ تأیید شد (فرهنگ ورزش کشور، $\alpha = 0/98$ ؛ توسعه ورزش، $\alpha = 0/96$ ؛ توسعه اجتماعی، $\alpha = 0/98$). شاخص KMO^1 یکی از روش‌های بررسی کفایت نمونه جهت تحلیل عاملی محاسبه شاخص کفایت نمونه است. این شاخص باید بالای ۰/۷ باشد. در این پژوهش مقدار برآورد شده این شاخص ۰/۹۷ بود. علاوه بر این، روایی سازه پرسشنامه با استفاده از تحلیل عاملی تأییدی مرتبه اول (در جهت بررسی رابطه متغیرهای پنهان با متغیرهای مشاهده‌پذیر) و تحلیل عاملی تأییدی مرتبه دوم (در جهت بررسی رابطه متغیرهای پنهان با سازه اصلی) مورد تأیید شد. در قسمت تحلیل داده‌ها از روش مدل‌سازی معادلات ساختاری با رویکرد حداقل مربعات جزئی و با استفاده از نرم‌افزار پی‌ال‌اس، برای بررسی همه‌جانبه مدل مفهومی پژوهش بهره گرفته شد.

یافته‌های پژوهش

در جدول ۱ نحوه کدگذاری مصاحبه‌ها نمایش داده شده است. در مرحله اول تعداد ۵۴ کد باز شناسایی شد که در قالب ۱۸ مفهوم دسته‌بندی شد. در ادامه مفاهیم از طریق کدگذاری گزینشی، مفاهیم در قالب ۳ متغیر (مقوله) اصلی جای گرفتند.

جدول ۱. نحوه کدگذاری مصاحبه در مرحله کیفی

کدگذاری گزینشی	کدگذاری مفهومی	کدگذاری باز
بروکراسی ورزشی	قانون و مقررات	سیستم اداری ساختارمند در ورزش، قوانین قابل انعطاف، روندهای متناسب با شرایط
	سازمان‌های ورزشی	فعالیت وزارت ورزش و جوانان، همکاری سازمان‌های ورزشی، اقدامات فدراسیون‌های ورزشی
پویایی جامعه ورزش	تعاملات اجتماعی	بهبود ارتباطات بین فرهنگی از طریق ورزش، تقویت اخلاق عمومی ورزشی، ارتقای فرهنگ ورزش دوستی
	یادگیری اجتماعی	عمومی‌سازی ورزش، گسترش پیوندهای اجتماعی، استفاده از ظرفیت الگوهای ورزشی

مشارکت در ورزش	ساختار	توسعه سازمان‌های مردم‌نهاد ورزشی، توسعه امکانات و تجهیزات ورزشی، افزایش منابع مالی نهادهای ورزشی
	برنامه	توسعه و بهبود نظام استعدادیابی، توسعه برنامه‌های حمایتی از ورزشکاران نخبه، ارائه برنامه‌های توسعه منابع انسانی
توسعه ملموس	افتخارات ورزشی	کسب مدال در مسابقات جهانی، کسب مدال در المپیک، کسب مدال در مسابقات آسیایی
	سرمایه انسانی	مربیان و ورزشکاران نخبه، کادر آموزشی قوی و علمی، افزایش تعداد داوطلبان ورزشی
توسعه ناملموس	توسعه پایدار اقتصادی	توسعه اقتصاد، توسعه گردشگری ورزشی، توسعه کارآفرینی اجتماعی
	زیست‌محیطی	ایجاد مسئولیت زیست‌محیطی، تعلق نسب به محیط‌زیست، توسعه مدیریت سبز
سرمایه اجتماعی	مسئولیت و انسجام اجتماعی	ارزشمندی اجتماعی، رعایت معیارهای اخلاقی، تبیین جایگاه و کرامت انسانی
	برابری و عدالت	حقوق ورزشی متعادل برای زنان و مردان، توازن بین جمعیت و بودجه‌های ورزشی، فرصت‌های ورزشی برابر برای تمام اقشار
مهندسی اجتماعی	نشاط اجتماعی	لذت فردی حاصل از مشارکت در ورزش، شور و هیجان گروهی، کاهش مشکلات روحی و روانی
	اوقات فراغت	تجربه مثبت مشارکت جمعی، دوری از فضای مجازی، برنامه‌های تفریحی و سرگرمی شاد
	پذیرش اجتماعی	جامعه‌پذیری مبتنی بر ارزش‌های ورزشی، محبوبیت و پذیرش در جامعه، ایجاد شخصیت مثبت در جامعه
	کاهش چالش‌های اجتماعی	کاهش مصرف مواد مخدر و دخانیات، کاهش بزهکاری، کاهش مصرف نوشیدنی‌های الکلی
توسعه پایدار اجتماعی	شکوفایی اجتماعی	اعتقاد به پیشرفت در جامعه، افزایش امید به زندگی، معنادار شدن زندگی
	کیفیت زندگی	ارتقای بهزیستی عمومی، افزایش رضایت‌مندی شهروندان از زندگی، ایجاد رفاه نسبی در جامعه

در جدول ۲ اطلاعات مربوط به ویژگی‌های جمعیت

شناختی نمونه کمی ارائه شده است.

جدول ۲. اطلاعات جمعیت شناختی نمونه پژوهش

متغیر	ویژگی جمعیت شناختی	فراوانی	درصد
تحصیلات	کارشناسی	۱۳۴	۲۴
	کارشناسی ارشد	۳۱۷	۵۶
	دکتری تخصصی	۱۱۴	۲۰
نوع ارتباط با ورزش	اساتید و مدرسین	۱۳۰	۲۳
	عوامل مدیریتی و اجرایی	۲۹۴	۵۲
	تحلیلگران و پژوهشگران	۱۴۱	۲۵
جنسیت	زن	۲۳۴	۴۱
	مرد	۳۳۱	۵۹

جدول ۳. نتایج مربوط به تحلیل‌های روایی و پایایی و تحلیل عاملی تأییدی مؤلفه‌های پژوهش

مؤلفه اصلی	مؤلفه فرعی	میانگین واریانس	پایایی مرکب	Rho	آلفای کرونباخ
فرهنگ ورزشی	تعاملات	۰/۸۳۷	۰/۹۳۹	۰/۹۰۳	۰/۹۰۳
	یادگیری	۰/۸۷۱	۰/۹۵۳	۰/۹۲۶	۰/۹۲۶
	ساختار	۰/۸۲۹	۰/۹۳۵	۰/۹۰۱	۰/۸۹۶
	برنامه	۰/۸۵۷	۰/۹۴۷	۰/۹۱۷	۰/۹۱۶
	قانون و مقررات	۰/۸۳۷	۰/۹۳۹	۰/۹۰۳	۰/۹۰۳
توسعه ورزشی	سازمان‌های ورزشی	۰/۸۵۰	۰/۹۴۴	۰/۹۱۳	۰/۹۱۲
	افتخارات ورزشی	۰/۸۸۵	۰/۹۵۹	۰/۹۳۵	۰/۹۳۵
	نیروی انسانی	۰/۸۵۵	۰/۹۴۶	۰/۹۱۵	۰/۹۱۵
	توسعه پایدار اقتصادی	۰/۷۰۷	۰/۹۵۶	۰/۸۷۶	۰/۸۷۴
	زیست‌محیطی	۰/۹۰۳	۰/۹۶۵	۰/۹۴۶	۰/۹۴۶
توسعه اجتماعی	مسئولیت و انسجام	۰/۸۳۷	۰/۹۳۹	۰/۹۰۳	۰/۹۰۳
	برابری و عدالت	۰/۸۷۱	۰/۹۵۳	۰/۹۲۶	۰/۹۲۶
	نشاط	۰/۸۲۹	۰/۹۳۵	۰/۹۰۱	۰/۸۹۶
	اوقات فراغت	۰/۸۵۷	۰/۹۴۷	۰/۹۱۷	۰/۹۱۶
	پذیرش اجتماعی	۰/۸۳۷	۰/۹۳۹	۰/۹۰۳	۰/۹۰۳
	شکوفایی اجتماعی	۰/۸۵۰	۰/۹۴۴	۰/۹۱۳	۰/۹۱۲
	کیفیت زندگی	۰/۸۳۷	۰/۹۳۹	۰/۹۰۳	۰/۹۰۳
	چالش‌های اجتماعی	۰/۸۵۰	۰/۹۴۴	۰/۹۱۳	۰/۹۱۲

اعتبار همگرایی نسبتاً بالایی را نشان می‌دهند. با توجه به مناسب بودن اعتبار تمامی گویه‌های پرسشنامه، تمامی آن-ها گویه در تحلیل مدل نهایی تحقیق وارد شده‌اند. در ادامه به گزارش شاخص‌های مربوط به تحلیل‌های عاملی مرتبه دوم در قالب جدول ۴ می‌پردازیم.

نتایج تحلیل عاملی نشان داد بارهای عاملی تمامی گویه‌ها بیشتر از ۰/۷ می‌باشند و بنابراین اعتبار مناسبی دارند. همچنین نتایج جدول ۳ نشان داد که پایایی مرکب برای این متغیر بزرگ‌تر از ۰/۸ و میانگین واریانس آن بزرگ‌تر از ۰/۵ است همچنین میزان آلفای کرونباخ و Rho دیلون و گلدستین نیز بیشتر از ۰/۷ است که این مقادیر،

جدول ۴. نتایج مربوط به تحلیل‌های روایی و پایایی تحلیل عاملی مرتبه دوم

مؤلفه	میانگین واریانس	پایایی مرکب	Rho	آلفای کرونباخ
پویایی جامعه	۰/۸۱۴	۰/۹۶۳	۰/۹۵۵	۰/۹۵۴
بروکراسی ورزشی	۰/۸۶۲	۰/۹۴۹	۰/۹۲۰	۰/۹۲۰
مشارکت ورزشی	۰/۸۲۱	۰/۹۶۵	۰/۹۵۶	۰/۹۵۶
توسعه ملموس	۰/۷۸۴	۰/۹۵۶	۰/۹۴۵	۰/۹۴۵
توسعه ناملموس	۰/۷۸۴	۰/۹۷۲	۰/۹۴۹	۰/۹۴۷
سرمایه اجتماعی	۰/۸۳۰	۰/۹۶۷	۰/۹۵۹	۰/۹۵۹
مهندسی اجتماعی	۰/۸۴۵	۰/۹۸۰	۰/۹۷۷	۰/۹۷۷
توسعه پایدار	۰/۷۰۷	۰/۹۵۶	۰/۹۴۹	۰/۹۴۸

بیشتر از ۰/۵ است. بنابراین در ادامه با اطمینان کامل می-توان نسبت به گزارش نتایج مربوط به مدل نهایی پژوهش پرداخت.

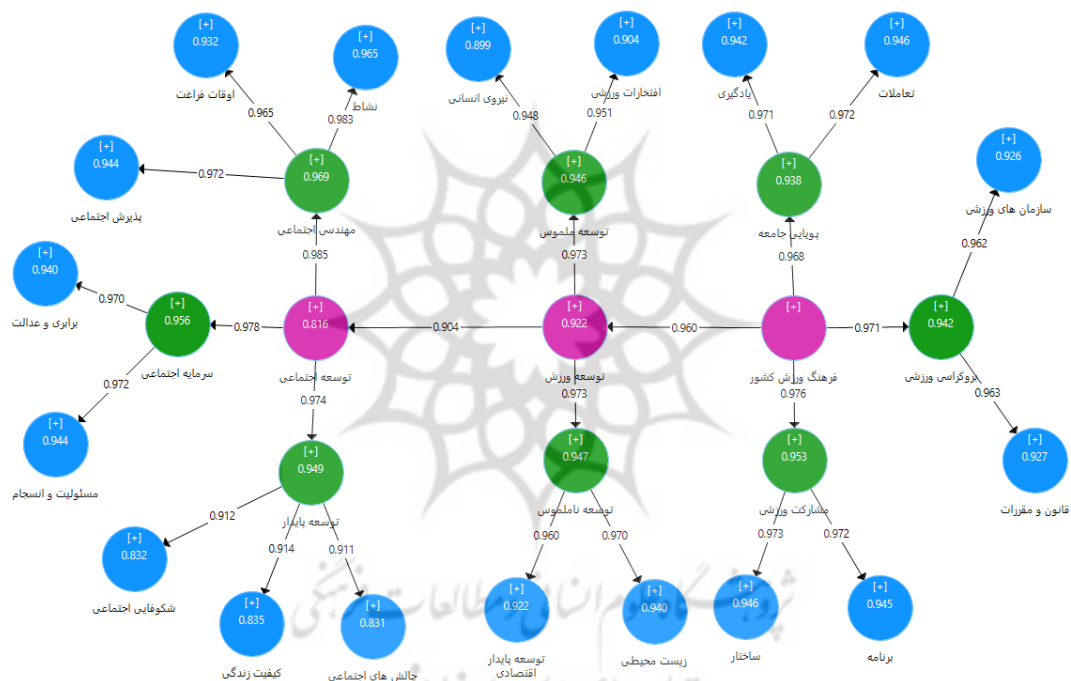
بررسی جدول ۳ نشان می‌دهد که شاخص‌های موردنظر در پژوهش حاضر از اعتبار بالایی برخوردار هستند بدین‌صورت که آلفای کرونباخ بالاتر از ۰/۷؛ شاخص Rho بالاتر از ۰/۷، پایایی مرکب بالاتر از ۰/۸ و میانگین واریانس

جدول ۵. نتایج مربوط به تحلیل‌های روایی و پایایی مدل نهایی تحقیق

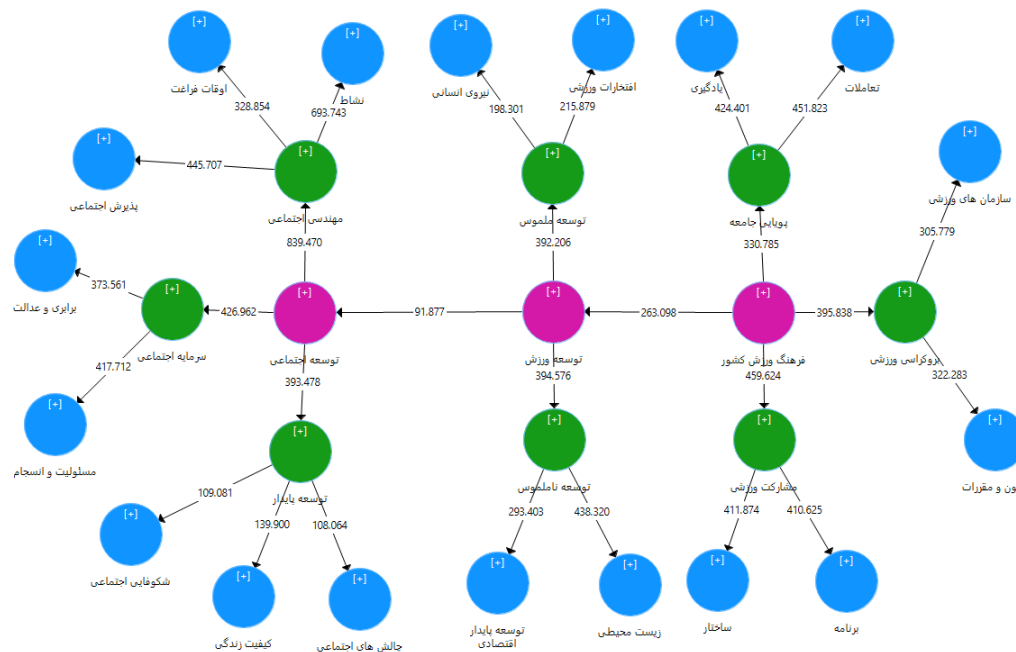
مؤلفه	تعداد سؤالات	میانگین واریانس	پایایی مرکب	Rho	آلفای کرونباخ
فرهنگ ورزش کشور	۱۸	۰/۷۵۵	۰/۹۸۲	۰/۹۸۱	۰/۹۸۱
توسعه ورزش	۱۸	۰/۷۴۶	۰/۹۷۲	۰/۹۷۰	۰/۹۶۹
توسعه اجتماعی	۱۸	۰/۷۵۷	۰/۹۸۷	۰/۹۸۷	۰/۹۸۶

مدل به گزارش نتایج تحلیل مسیر در قالب مدل تحقیق می‌پردازیم.

بررسی شاخص‌های مدل نهایی پژوهش در جدول ۵ نشان از اعتبار بالای مدل دارد. در نتیجه با توجه به تائید

شکل ۲. الگوی نقش ورزش در توسعه اجتماعی ایران در حالت استاندارد

شکل ۳. الگوی نقش ورزش در توسعه اجتماعی ایران در حالت معناداری

جدول ۶. مقادیر شاخص‌های برازش برای متغیرهای مدل تحقیق

متغیر	Q ²	R ²	SRMR
توسعه ورزش	۰/۶۴۱	۰/۹۲۲	۰/۰۵۷
توسعه اجتماعی	۰/۵۷۴	۰/۸۱۶	

بر اساس یافته‌های جدول ۶ مقادیر شاخص‌های برازش برای متغیرهای مدل تحقیق مناسب است و می‌توان نتیجه گرفت که مدل از برازش مناسب برخوردار است.

جدول ۷. مقادیر ضریب مسیر و آماره t فرضیه‌های مرتبط با مسیرهای مدل تحقیق

رابطه	ضریب مسیر	آماره t	معناداری	نتیجه
فرهنگ ورزش کشور ← توسعه ورزش	۰/۹۶	۲۶۳/۰۹۸	۰/۰۰۱	تأیید
توسعه ورزش ← توسعه اجتماعی	۰/۹۰	۹۱/۸۷۷	۰/۰۰۱	تأیید

بحث و نتیجه‌گیری

ورزش یک پدیده اجتماعی است که از طریق عوامل مختلفی می‌تواند موجب توسعه اجتماعی شود. لذا این پژوهش با عنوان نقش ورزش در توسعه اجتماعی ایران انجام شد. در ادامه به بحث در مورد یافته‌های پژوهش می‌پردازیم.

یافته‌های تحقیق نشان داد فرهنگ ورزشی بر توسعه ورزش تأثیر مثبت و معناداری دارد. این یافته با نتایج یوزنکو

بر اساس یافته‌های جدول ۷ فرهنگ ورزشی کشور به میزان ۰/۹۶ بر توسعه ورزش تأثیر دارد. همچنین توسعه ورزش به میزان ۰/۹۰ بر توسعه اجتماعی اثر می‌گذارد. از این رو می‌توان نتیجه گرفت که ورزش نقش تعیین‌کننده‌ای در توسعه اجتماعی ایران دارد.

توسعه محیط‌زیست نیز ورزش می‌تواند روحیه مسئولیت‌زیست‌محیطی را بهبود ببخشد و تعلق نسبت به محیط‌زیست را در افراد و جامعه بهبود بخشد. این امر باعث ایجاد و توسعه مدیریت سبز در جامعه خواهد شد.

یافته‌های تحقیق نشان داد توسعه ورزش بر توسعه اجتماعی تأثیر مثبت و معناداری دارد. این یافته با نتایج قان‌دی و همکاران (۱۳۹۵)، تحقیق بهیر (۲۰۲۰)، سونسون و کوهن (۲۰۲۰)، کولت^۴ و همکاران (۲۰۱۹)، کروز^۵ و همکاران (۲۰۱۹)، اپستویل و همکاران^۶ (۲۰۱۹)، علیاس (۲۰۱۹)، سروش و همکاران (۱۳۹۹) همسو است. بر اساس یافته‌های پژوهش می‌توان ادعا داشت عوامل اجتماعی می‌توانند محیطی را فراهم کنند که از طریق ورزش به توسعه اجتماعی رسید. درواقع ورزش می‌تواند سرمایه اجتماعی را در جامعه بهبود ببخشد. زمانی که مشارکت ورزشی به وجود می‌آید به تبع آن، افراد در ارتباط با دیگران هستند و احساس ارزشمندی اجتماعی در آن‌ها تقویت خواهد شد. لذا رعایت معیارهای اخلاقی در جامعه از طریق شرکت در فعالیت‌های ورزشی موجب تبیین جایگاه و کرامت انسانی خواهد شد. در کنار این مسئولیت‌ها باید به برابری و عدالت نیز اشاره کرد. توسعه ورزش و توجه به معیارهای اجتماعی مؤثر بر آن، سبب ایجاد حقوق ورزشی متعادل برای زنان و مردان، توجه به توازن بین جمعیت و بودجه‌های ورزشی و ایجاد فرصت‌های ورزشی برابر برای تمام اقشار جامعه خواهد شد. لذا توسعه ورزش می‌تواند باعث توسعه سرمایه اجتماعی شود. ورزش می‌تواند شور و نشاط اجتماعی را بهبود ببخشد و با تأکید بر فعالیت‌های جسمی و گروهی فعال بودن افراد را تضمین نماید و لذت حاصل از شرکت در فعالیت‌های ورزشی را برای افراد به وجود آورد. نه تنها لذت فردی، بلکه ورزش می‌تواند با ایجاد

و همکاران (۲۰۲۰)، گونزالس و همکاران (۲۰۲۰)، ایرزاهانی (۲۰۱۷)، ژو (۲۰۰۲)، اپستویل و همکاران (۲۰۱۹)، ملکی و همکاران (۱۳۹۹)، قشمی میمند و همکاران (۱۳۹۸) همخوانی دارد. یافته‌های تحقیق در مورد توسعه ورزش نشان داد فرهنگ ورزشی در جامعه ایرانی می‌تواند بر توسعه ورزش مؤثر باشد. این امر در دو شکل ملموس و ناملموس می‌تواند به نمایش گذاشته شود. در بخش توسعه ملموس ورزش، می‌توان به نتایجی مانند کسب مدال در مسابقات جهانی، المپیک و آسیایی اشاره کرد. درواقع این نوع موفقیت به توسعه کمی مرتبط می‌شود و در کنار آن می‌توان به توسعه کیفی در بخش ورزش نیز اشاره نمود. درواقع توسعه کمی به افتخارات ورزشی مرتبط می‌شود. در کنار افتخارات ورزشی، به توسعه سرمایه انسانی نیز می‌توان اشاره کرد. زمانی که ورزش در جامعه رواج پیدا کند به تبع آن به تعداد مربیان و ورزشکاران نخبه نیز افزوده خواهد شد و کادر آموزشی قوی و علمی بر فعالیت‌های ورزشی حاکم می‌شود. در بخش سرمایه انسانی، افزایش تعداد داوطلبان ورزشی نیز یکی از معیارهای توسعه است. اما نه تنها توسعه ملموس از طریق ورزش شکل خواهد گرفت بلکه باید به شاخص‌هایی مانند توسعه پایدار اقتصادی، توسعه زیست‌محیطی هم تأکید کرد. باینکه این موارد به شکل غیرمستقیم به وجود می‌آیند؛ اما تأثیر قابل‌توجهی در توسعه اجتماعی دارند. در بخش توسعه پایدار اقتصادی، به تبع توسعه ورزش، اقتصاد ایران توسعه خواهد یافت. ارتباط روزافزون ورزش در جامعه، زمینه بهینه‌ای را برای ابتکارات کارآفرینی فراهم می‌کند تا علاوه بر سودآوری، تغییرات اجتماعی نیز ایجاد کند (۱۳). توسعه اقتصادی، می‌تواند ناشی از توسعه گردشگری ورزشی و توسعه کارآفرینی اجتماعی از طریق ورزش باشد. در مورد

4 Carine
5 Kruszy
6 Opstoel

1 Opstoel
2 Hizbullah, Bahir
3 Per G.Svensson

پویایی در جامعه مدرن شور و هیجان گروهی را ایجاد نماید. ایجاد نشاط و هیجان از طریق ورزش باعث کاهش مشکلات روحی و روانی شده و نویدبخش جامعه‌ای سالم و شاد خواهد بود. لذا ورزش به‌عنوان عامل اصلی مهندسی اجتماعی باعث غنی شدن اوقات فراغت و دوری از افراط در استفاده از فضای مجازی و درک حقیقت دنیای واقعی خواهد شد. شرکت در برنامه‌های تفریحی و سرگرمی شاد باعث خواهد شد که جوانان و نوجوانان تجربه مثبت مشارکت را به‌دست آورند و از این طریق مهارت‌های اجتماعی آنان بهبود خواهد یافت. بنابراین ورزش می‌تواند نقش اجتماعی ویژه‌ای را بازی کند که از طریق جامعه-پذیری افراد باعث محبوبیت آن‌ها در جامعه می‌شود و یک شخصیت مثبت اجتماعی را شکل دهد. به دلیل آثار مثبت اجتماعی ورزش در جامعه، چالش‌های اجتماعی کم‌رنگ‌تر و گاهی اوقات از بین خواهند رفت. لذا زمانی که ورزش در درجه‌ی بالایی در جامعه توسعه پیدا کند می‌تواند جوانان بیشتری را مجذوب خود سازد و از این طریق فرصت پیوستن به گروه‌های خطر در جامعه را کاهش دهد. لذا توسعه ورزش باعث کاهش مصرف مواد مخدر و دخانیات، کاهش بزهکاری و کاهش مصرف نوشیدنی‌های الکلی خواهد شد. در پایان باید اشاره کرد با توجه به کارکردهای متنوع ورزش در توسعه اجتماعی، ورزش یک پدیده‌ی بسیار ارزشمند در توسعه پایدار اجتماعی است که باعث شکوفایی اجتماعی می‌شود و کیفیت زندگی را بهبود می‌بخشد. افراد ورزشکار، به دلیل پیشرفت در ورزش، اعتقاد به پیشرفت در جامعه را نیز به دست خواهند آورد. درواقع تجربه‌های مثبت موفقیت در ورزش به جامعه نیز منتقل خواهد شد. این افراد امید به زندگی بیشتری دارند؛ چون دارای جسم و روان سالمی هستند. این امر باعث می‌شود که زندگی برای آن‌ها معنادار شود. بنابراین شکوفایی اجتماعی از طریق ورزش می‌تواند به وجود آید. به تبع شکوفایی اجتماعی، کیفیت

زندگی نیز بهبود خواهد یافت. توسعه اجتماعی، یک تغییر برنامه‌ریزی شده و جهت‌مند در یک سیستم اجتماعی بر اساس اصولی دموکراتیک است؛ که با ایجاد شرایط مناسب، توسعه بهینه جامعه را در پی دارد. این موضوع، مردم را قادر می‌سازد تا نقش‌های اجتماعی و شخصی خود را در تطابق با منزلت مورد انتظار خود به‌جا آورند و درعین حال به رضایت و آرامش بیش‌تری در زندگی دست یابند. ورزش می‌تواند الگوهای صحیح رفتاری و عملکردی را ایجاد نماید و باعث ارتقای بهزیستی عمومی شود. این امر سبب افزایش رضایت‌مندی شهروندان از زندگی خواهد شد و رفاه نسبی در جامعه را فراهم خواهد کرد.

در پایان نتیجه‌گیری کلی به این صورت ارائه می‌شود که چون فرهنگ ورزشی سبب توسعه ورزش و توسعه اجتماعی می‌شود و نقش اساسی در این رابطه دارد باید بر ابعاد فرهنگ ورزشی متمرکز شد. بنابراین در جهت توسعه اجتماعی از طریق ورزش ابتدا باید فرهنگ ورزشی بهبود یابد. لذا باید سیاست‌های ورزش کشور در جهت ایجاد پویایی جامعه، افزایش بروکراسی ورزشی و بهبود مشارکت ورزشی قرار گیرد. یافته‌های تحقیق در مورد فرهنگ ورزش نشان داد یکی از برنامه‌های مهم ایران در امر فرهنگ ورزش، بروکراسی ورزشی است. بنابراین پیشنهاد می‌شود با برقراری سیستم اداری ساختارمند در ورزش و قوانین قابل‌انعطاف، محیط مناسبی برای بهبود فرهنگ ورزش در جامعه ایرانی ایجاد کرد. در حال حاضر، یک استراتژی جامع برای ارتقا سلامتی، ایجاد محیط‌های سالم با مداخلات مختلف اجتماعی و بهداشتی است. سازمان‌های ورزشی باید با اتخاذ اصول و روش‌های ارتقای سلامتی، نقش راهبردی در این زمینه داشته باشند. یکی از مهم‌ترین راهبردهای اساسی در زمینه افزایش مشارکت ورزشی، فعالیت سازمان-های ورزشی مانند فعالیت وزارت ورزش و جوانان و اقدامات و برنامه‌های فدراسیون‌های ورزشی و مهم‌تر از همه این

موارد همکاری بین سازمان‌های ورزشی باعث شده که گرایش به ورزش بیشتر شود و فرهنگ مطلوب ورزشی به‌طور ویژه‌ای موردتوجه قرار بگیرد. لذا سازمان‌های دولتی باید در امر اعتلای فرهنگ ورزش و مشارکت در ورزش گام بردارند. پیشنهاد می‌شود از طریق ارتقا و بهبود ارتباطات بین فرهنگی، تقویت اخلاق ورزشی و ارتقای فرهنگ ورزش دوستی، موجبات تعاملات سازنده ورزشی را ایجاد کرد. چراکه تعاملات اجتماعی حاصل از ورزش باعث پویایی جامعه می‌شود و این امر یکی از اهداف اصلی بهبود فرهنگ ورزشی است. بهبود فرهنگ ورزش نه تنها تعاملات اجتماعی را افزایش می‌دهد، بلکه باعث می‌شود ورزش عمومی به‌طور همگانی موردپذیرش جامعه قرار گیرد. مشارکت عمومی در ورزش، پیوندهای اجتماعی را شکل می‌دهد و یادگیری اجتماعی را به وجود می‌آورد. یادگیری می‌تواند از طریق استفاده از ظرفیت‌های الگوهای ورزشی به وجود آید. فرهنگ ورزش زمانی می‌تواند موجب افزایش مشارکت ورزشی شود که دارای ساختار و برنامه مناسب باشد. در بخش ساختار اجتماعی ورزش، باید از استراتژی‌های توسعه سازمان‌های مردم‌نهاد ورزشی، توسعه امکانات و تجهیزات ورزشی و افزایش منابع مالی نهادهای ورزشی استفاده نمود. در بخش برنامه نیز سیاست‌های توسعه و بهبود نظام استعدادیابی، توسعه برنامه‌های حمایتی از ورزشکاران نخبه و ارائه برنامه‌های توسعه منابع انسانی در ورزش پیشنهاد می‌شود.

منابع و مآخذ

۱. پارساجو، علی؛ جوادی پور، محمد؛ زارعیان، حسین (۱۳۹۷). تعیین راهبردهای مشارکت اجتماعی در ورزش همگانی ایران، پژوهش‌های معاصر در مدیریت ورزشی، ۸ (۱۶): ۱۳-۲۸.
۲. رضانی نژاد، رحیم؛ هژبری، کاظم. (۱۳۹۶). مبانی توسعه ورزش و کاربرد آن در ورزش ایران. مجلس و راهبرد. ۲۴: ۲۶۳-۲۳۳.
۳. سروش، سجاد؛ سجادی، نصراله؛ علی دوست قهفرخی، ابراهیم؛ حمیدی، مهرزاد (۱۳۹۹). پارادایم جهانی شدن برند لیگ برتر فوتبال ایران، پژوهش‌های معاصر در مدیریت ورزشی، ۱۰ (۱۹): ۱۶۹-۱۸۶.
۴. ظفری، داریوش؛ حسینی، محمدحسین؛ خلیجی، محمدعلی؛ فتحی، محمدحسین. (۱۳۸۹). رتبه‌بندی توسعه اجتماعی شهرستان‌های استان همدان. مطالعات جامعه‌شناسی. ۳: ۱۴۱-۱۲۹.
۵. قائدی، علی؛ غفوری، فرزاد؛ کارگر، غلامعلی. (۱۳۹۵). بررسی نقش ورزش قهرمانی بر شاخص‌های توسعه اجتماعی. فصلنامه علمی - پژوهشی پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی. ۵: ۴۷-۳۵.
۶. قربانی، محمدحسین؛ صفری جعفرلو، حمیدرضا؛ اسماعیلی، محمد رضا (۱۳۹۹). توسعه پایدار از طریق ورزش: موانع و راهبردها، مطالعات مدیریت ورزشی، ۱۲ (۶۰): ۸۳-۱۰۲.
۷. قشمی میمند، عباس؛ پورکیانی، محمد؛ رحمتی، محمدمهدی. (۱۳۹۸). تحلیل تماتیک الگوی فرهنگ ورزش در ایران. مدیریت و توسعه ورزش ۸ (۲): ۱۲۸-۱۱۸.
۸. کریمی، جواد؛ عباسی، همایون؛ عیدی، حسین. (۱۳۹۸). تبیین جامعه‌شناختی پیامدهای اجتماعی مشارکت در ورزش براساس نظریه داده‌بنیاد. پژوهش در ورزش تربیتی. ۷: ۳۰۶-۲۸۵.
۹. ملکی، زهرا؛ رضانی نژاد، رحیم؛ ملائی، مینا. (۱۳۹۹). بررسی عوامل محیط بیرونی مؤثر بر توسعه ورزش قهرمانی زنان. پژوهش در ورزش تربیتی. doi: 10.22089/res.2020.8436.1803
10. Aliyas, Z. (2019). social Capital and Physical Activity Level in an Urban Adult Population. American Journal of Health Education, 51(1): 40-49.
11. Bahir, H. (2020). The Role of Sports on the Development of Tribes Unity: Afghan Society, Kabul, Afghanistan American International Journal of Social Science Research, 5 (3): 1-12.
12. Bailey, R., Hillman, C., Arent, S. and Petitpas, A. (2013). "Physical activity: an underestimated investment in human capital?", Journal of Physical Activity and Health, 10(3): 289-308.
13. Casey, M.M., Payne, W.R., Eime, R.M. and Brown, S.J. (2009), "Sustaining health promotion programs within sport and recreation organisations", Journal of Science and Medicine in Sport, 12(1): 113-118.
14. Collet, C., Vinícius Bobato Tozetto, A., Iha, T., Vieira do Nascimento, J., William, R., Milistetd, M. (2019). Dynamic Elements of Sports Development: Perceptions of Basketball Coaches, Revista de Psicología del Deporte/Journal of Sport Psychology, 28(1): 79-85.
15. Cruwys, T., Steffens, N. K., Haslam, S. A., Haslam, C., Jetten, J., & Dingle, G. A. (2016). Social identity mapping: a procedure for visual representation and assessment of subjective multiple group memberships. British Journal of Social Psychology, 55, 613-642.

16. Cryan, M., Martinek, T. (2017). Youth sport development through soccer: An evaluation of an after-school program using the TPSR model. *The Physical Educator* 74(1): 127–149.
17. Dudley, D, Cairney, J, Wainwright, N. (2017). Critical considerations for physical literacy policy in public health, recreation, sport, and education agencies. *Quest* 69(4):436–452.
18. Gong, D., Zhihe, M., Buyan, W. (2002). Discussion on Significance of Sports Culture and Campus Culture Construction, *Journal of Beijing University of Physical Education*, 3 (25): 170-172.
19. González-Serrano, M. H., Año Sanz, V., & González-García, R. J. (2020). Sustainable Sport Entrepreneurship and Innovation: A Bibliometric Analysis of This Emerging Field of Research. *Sustainability*, 12(12): 1-26.
20. Goudas, M., Giannoudis, G. (2008). A team-sports-based life-skills program in a physical education context. *Learning and Instruction* 18(6) : 528–536.
21. Hayduk, T., and Walker, M. (2018). Mapping the strategic factor market for sport entrepreneurship, *International Entrepreneurship and Management Journal*, 14(3): 705-724.
22. Hemphill, MA, Templin, TJ, Wright, PM .(2015) . Implementation and outcomes of a responsibility-based continuing professional development protocol in physical education. *Sport, Education and Society* , 20(3): 398–419.
23. Hodge, K., Lonsdale, C. (2011) Prosocial and antisocial behavior in sport: The role of coaching style, autonomous vs. controlled motivation, and moral disengagement. *Journal of Sport and Exercise Psychology*, 33(4): 527–547.
24. IrzaHanie, A, Intan Maizura, A, AidaNazima, A. Haslina, H .(2017). Youth's sport participation and social character in Malaysia, *International Journal of Information, Business and Management*, 9(2): 161-169.
25. Jing, X (2002). On Sports Culture, *Journal of Physical Education Institute of Shanxi Teachers University*, 6 (17): 9-11.
26. Kruszy, E., Pocza, J. (2019). Hierarchy of Factors Affecting the Condition and Development of Sports and Recreation Infrastructure—Impact on the Recreational Activity and Health of the Residents of a City (Poznan Case Study) , *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 1-15.
27. Masdeu Yelamos, G., Carty, C., & Clardy, A. (2019). Sport: driver of sustainable development, promoter of human rights, and vehicle for health and well-being for all. *Sport, Business and Management*, 9(4): 315-327.
28. Oluwatoyin, I.M., Olanrewaju , I.T., Abdulrazaq, A. (2021). Resource management variables as correlate of community sports development among public tertiary institutions in kwara state, *Research Physical Education and Sports*, 3(1): 94-103.
29. Opstoel, K., Chapelle, L., Prins, F., Meester, A., Haerens, L., Tartwijk, J.V., Martelaer, K. (2019). Personal and social development in physical education and sports: A review study, *European Physical Education Review*. 26 (4):797-813.
30. Petitpas, A.J, Cornelius, A.E, Van Raalte, J.L .(2005). A framework for planning youth sport programs that foster psychosocial development. *The Sport Psychologist* 19(1): 63–80.

31. Svensson, P.G., Cohen, A. (2020) Innovation in sport for development and peace, *Managing Sport and Leisure*, 25:(3):138-145.
32. Taylor, R.D., Oberle, E., Durlak, J.A. (2017). Promoting positive youth development through school-based social and emotional learning interventions: A meta-analysis of follow-up effects. *Child Development*, 88(4): 1156–1171.
33. Uzhvenko, K., ducechnova, K., radchenko, L., krol, L., ulan, I., D'omina, A., borysova, A., denysova, O., shishengyhng, L. (2020). Sustainable development and the Olympic Movement, *Journal of Physical Education and Sport (JPES)*, 20(57): 403– 407.
34. Weiss, M.R. (2011) Teach the children well: A holistic approach to developing psychosocial and behavioral competencies through physical education. *Quest*, 63(1):55–65.
35. Wright, P.M., Craig, M.W. (2011). Tool for assessing responsibility-based education (TARE): Instrument development, content validity, and inter-rater reliability. *Measurement in Physical Education and Exercise Science*, 15(3): 204–219.

Explaining the role of sports in the social development of Iran with a mixed-method approach

Javad Karimi¹ - Homayoun Abbasi*² - Hossein Eydi³

1.Ph.D. Student of Sport Management, Faculty of Sport Sciences, Razi University, Kermanshah 2,3. Assistant professor of sports management, Faculty of Sport Sciences, Razi University, Kermanshah

(Received:2021/04/05;Accepted:2021/07/31)

Abstract

Social development makes sense alongside concepts such as social acceptance, social prosperity, and quality of life. These dimensions can be improved through the development of sport in the community. Therefore, the present study was conducted to explain the role of sports in the social development of Iran. The research method was mixed (qualitative-quantitative) and was conducted in the field. Qualitative sampling was performed in the form of snowballs. The statistical population included academic and executive elites who had educational and research activities in the field of sports sociology. In the quantitative part, the statistical sample of the research was selected in a sufficient number to model structural equations randomly. Based on a theoretical study and interviews with 17 experts, a researcher-made questionnaire was designed and adjusted in the form of 54 questions and 3 main indicators. A structural equation modeling method was used to analyze the findings. Based on the research findings and the results of path analysis, the variable of sports culture has an effect of 0.96 on the development of sports. Also, the variable of sports development by 0.90 can lead to social development. Therefore, it can be concluded that sport has a decisive role in the social development of Iran. According to the findings of this study, it can be concluded that sports and sports activities can have positive social consequences. Therefore, it is suggested that managers should pay attention to investing in the sports culture sector.

Keywords

Culture , Social Development, Sports Development, Sport.

* Corresponding Author: Email: Habbasi0032@gmail.com ; Tel: +989188400364